

І.Е. Сніховська

м. Житомир

ІГРОВІ НОВОТВОРИ В ЛІНГВОКУЛЬТУРІ США

У дослідженні міжкультурної комунікації для сучасної лінгвістики актуальним є розгляд мовленнєвої діяльності з урахуванням національно специфічної мовної свідомості, адже лінгвокультурні особливості суспільства визначаються світобаченням і світосприйняттям народу, в основі якої лежить система когнітивних схем і соціальних стереотипів. Актуальність проблематики дослідження визначається залученням до аналізу особливостей лінгвокультури США концепції мовної особистості, лінгвокультурологічної теорії прецедентності, які опинилися в центрі новітніх філологічних досліджень. Метою дослідження є вивчення механізмів трансформації прецедентних феноменів у сучасній лінгвокультурі США. У структурі національно специфічної мовної свідомості вирізняються когнітивний, лінгвальний і культурний простори, виходячи з того, що мова та культура розглядаються як форми існування свідомості суспільства. Специфіка мовної свідомості відбивається у культурно маркованих мовних одиницях, до яких належать прецедентні феномени.

Прецедентні феномени виступають репрезентантами культури, вони є **особливими дискурсивними одиницями, являючи собою елементи національної мовної свідомості, знаки тих колективних уявлень, які входять в когнітивну свідомість певної лінгвокультурної спільноти.** Як свідчить аналіз наукових напрацювань, дослідження прецедентних явищ має лінгвокультурний характер, ураховуючи багатовимірні зв'язки з широким культурним контекстом.

Прикладом прецедентних текстів у англomовній лінгвокультурній спільноті є загальновідомі крилаті слова, прислів'я, назви та рядки із відомих кінофільмів, пісень, літературних творів, радіопередач, рекламних роликів тощо. У лінгвокультурних спільнотах, зокрема в американській, мовна

творчість простежується у переключенні на експресивно-ігровий реєстр комунікації, вільному ставленні мовної особистості до конвенціонального використання мови. Звернення до прецедентних текстів є одним із поширених прийомів мовної та концептуальної гри при створенні рекламних слоганів, газетних підзаголовків, назв рубрик тощо (пор. напр., *Home sweet home page. Make Yahoo! your home page*). Співвіднесеність з однаковою звуковою оболонкою різних лексико-семантичних варіантів відкриває можливість багатоманітної інтерпретації смисла у мовленнєвому функціонуванні. До ментальних орієнтирів утворення та сприйняття ігри у рекламному дискурсі можна віднести й обігравання емотивних конотацій ("*Mugnificent*" '*magnificent*' + '*mug*'; «*You can have almost everything with a little purrsuation*»; «*Have a purr-fect Halloween*» та ін.). Мовленнєва креативність є не лише свідченням творчого мислення особистості, вільного ставлення до форми мовлення, почуття гумору, вона також спрямована на виявлення системного потенціалу, можливостей варіювання мовних одиниць. Прийоми, якими оперує мовна гра – це когнітивні механізми смислової компресії у поєднанні з лінгвістичним експериментом, перевіркою можливостей мови – з одного боку, і власної ерудиції, достатнього рівня мовних та позамовних знань, емоційного інтелекту – з іншого. Як і будь-яка гра, мовна гра – це поведінка у полі можливостей, яка передбачає знання системи правил, які можливо цілеспрямовано порушувати лише за умови знання системи, рамок допустимого, адже "грає й сама гра, втягуючи у себе гравців" (Г. Гадамер).

Проведена розвідка дозволяє констатувати, що на порубіжжі XX-XXI століть утворення ігрових новотворів у лінгвокультурі США характеризується високою продуктивністю і поліфункціональністю. Проаналізований матеріал ілюструє текстотворчі можливості трансформованих прецедентних феноменів при реалізації мовною грою лудичної установки. Отримані дані свідчать, що ігрові трансформації допускають особливі форми їх використання в американській лінгвокультурі.

Проведене дослідження підтверджує думку про те, що міжкультурна комунікація є спілкуванням носіїв різних мов і культур, взаємодією мовних просторів.